

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

Žmonių su negalia apklausa apie jų žinias ir pasiruošimą ekstremalioms situacijoms

Dr. Eglė Vileikienė

Projektų ir kokybės valdymo skyriaus vyresnioji patarėja

2023-03-22

Žmonių su negalia apklausa

Vidaus reikalų ministerijos ir Neįgaliųjų reikalų departamento prie SADM iniciatyva atlikta apklausa

Klausimynas platintas per specializuotas žmones su negalia atstovaujančias organizacijas. EI. klausimyną buvo galima pildyti internetu, jis buvo išverstas į gestų kalbą, pritaikytas regos, klausos ir intelekto negalią turintiems žmonėms. Taip pat buvo sudaryta galimybė užpildyti ir popierinį klausimyną.

2022 m. rugpjūčio 8 d. – spalio 30 d.

1703

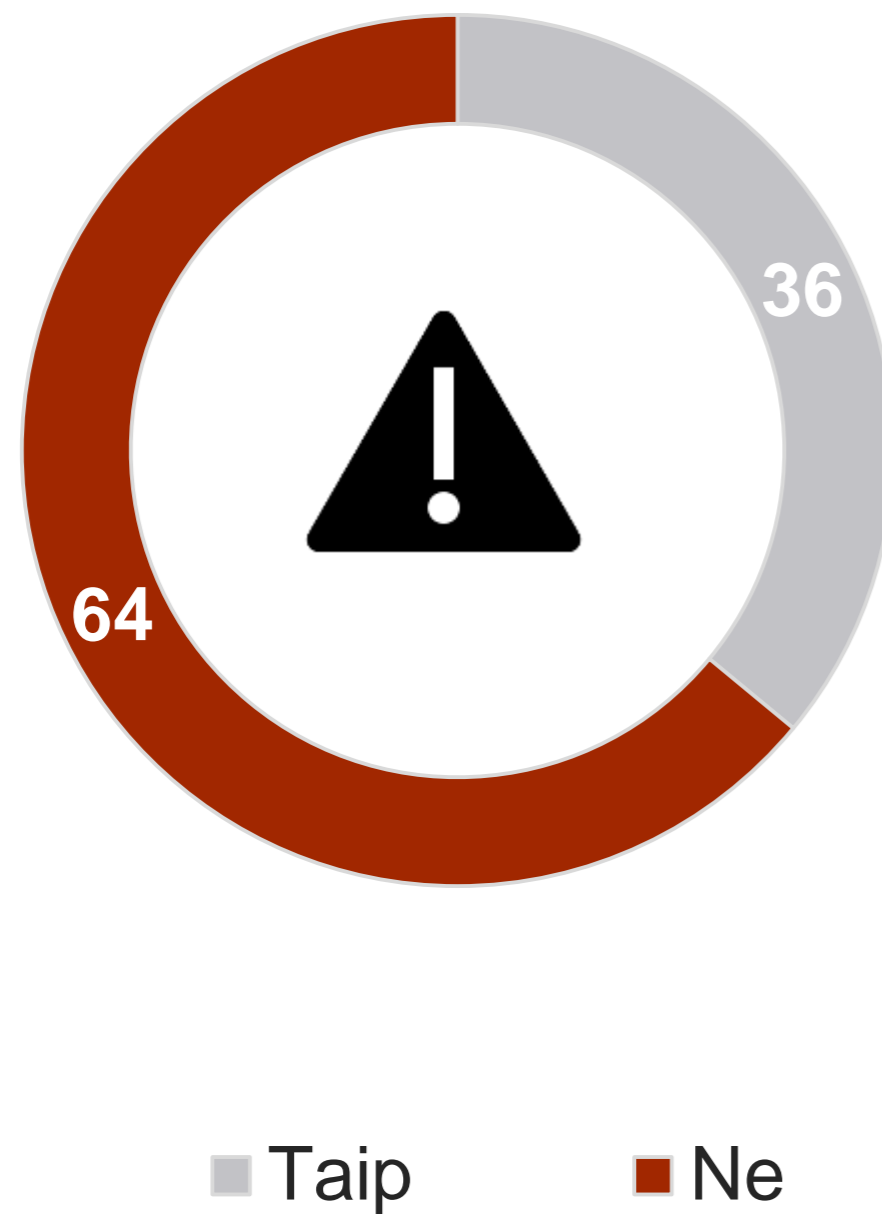
Apklausoje dalyvavo 18-90 m. žmonės su negalia

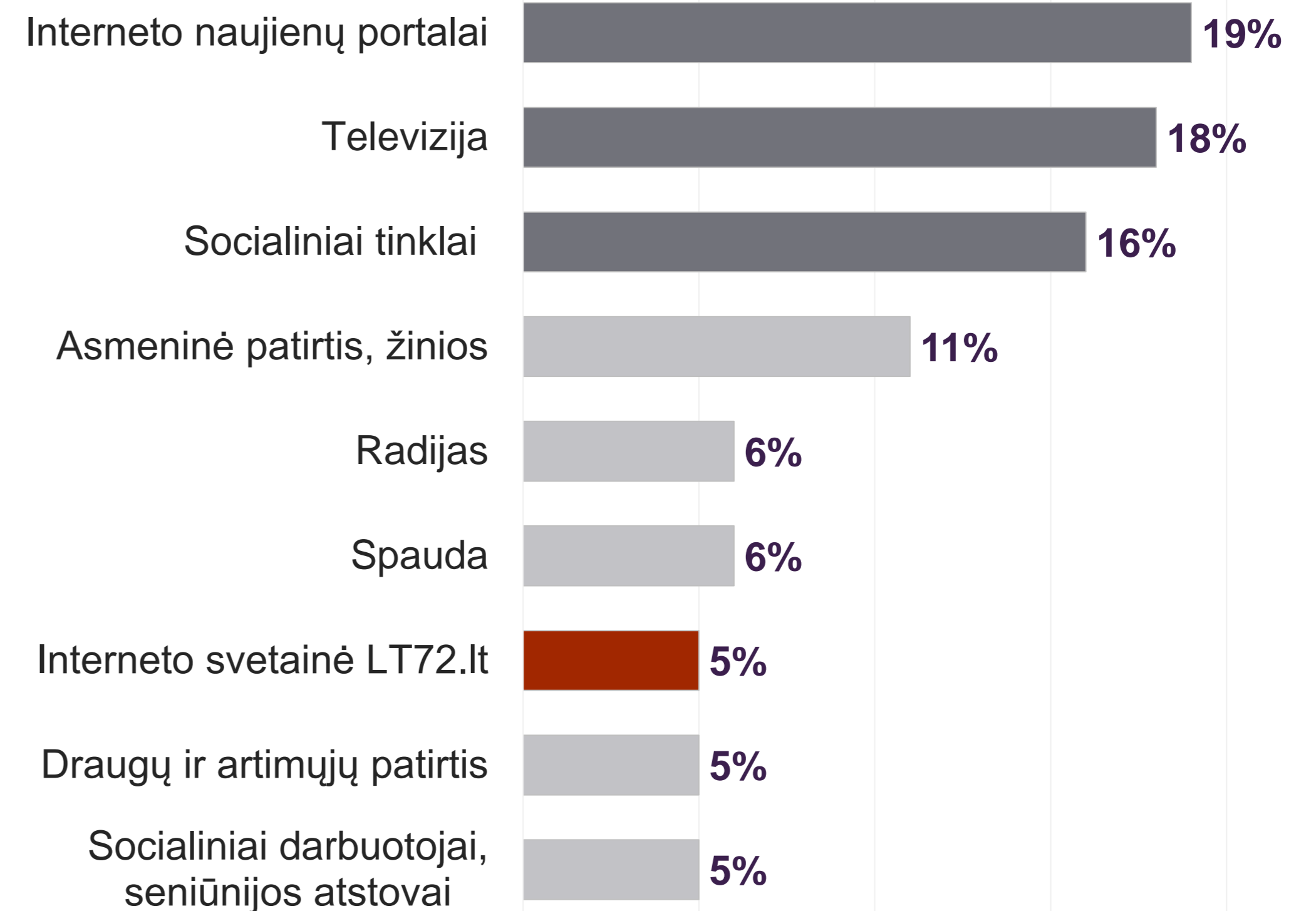
29% turintys judėjimo negalia, **29%** – vidaus organų negalia, **30%** – kompleksinę negalia, **5%** – psichikos negalia, **3%** – intelekto negalia, **2%** – regos negalia ir **2%** – klausos negalia

Šios apklausos duomenys lyginami su panašiu metu Vidaus reikalų ministerijos iniciatyva atliktos Lietuvos gyventojų apklausos rezultatais. Individualiu interviu būdu apklausta **3027** respondentų.

Ar ieškojote informacijos apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms (stichinėms ar žmogaus sukeltoms nelaimėms)?

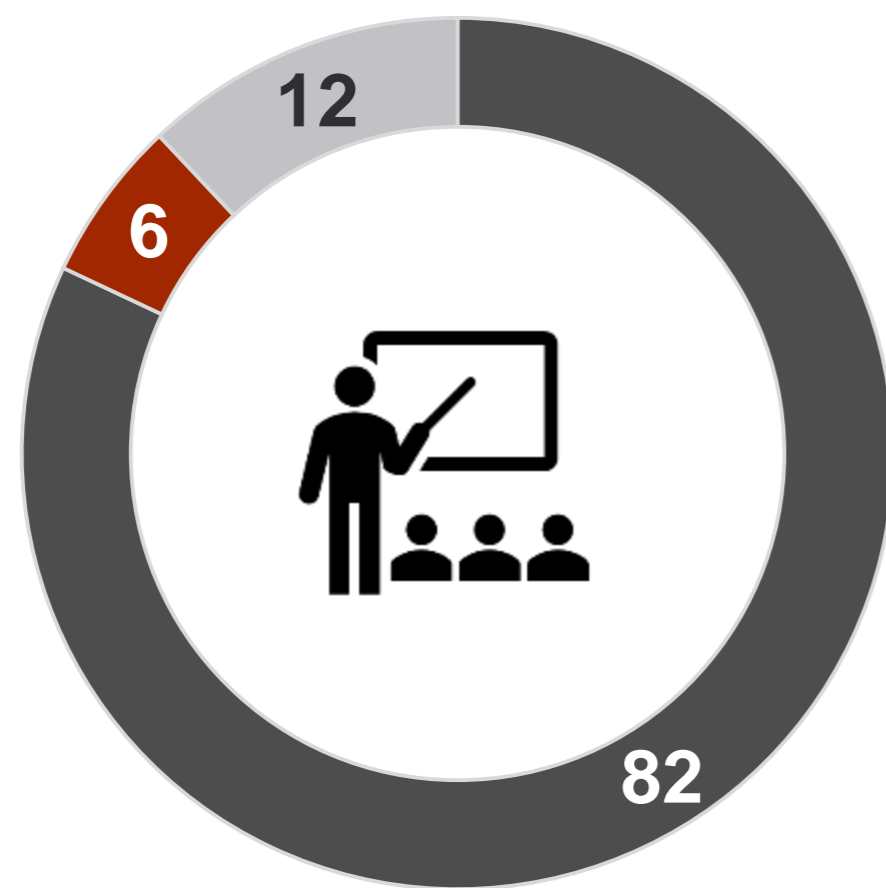

Kuriais informacijos šaltiniais apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms Jūs naudojotės dažniausiai?

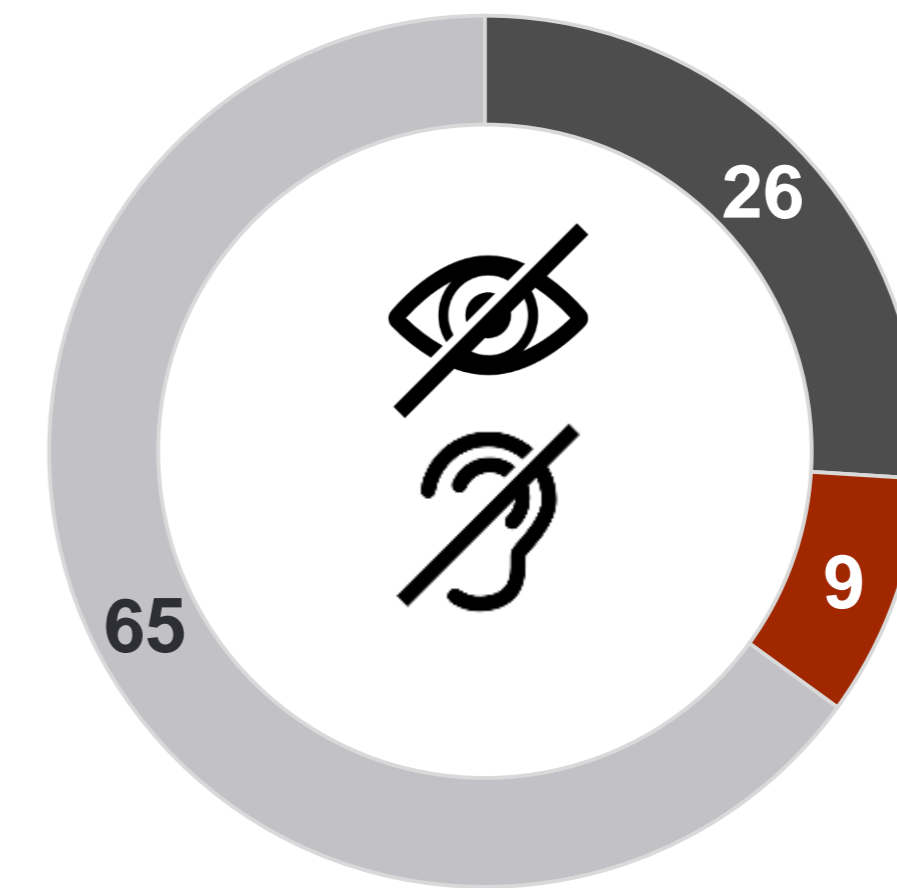
Palyginti su kitais, aktyviausiai informacijos šia tema ieškojo turintys klausos ar regos negalią, rečiausiai tokia informacija domino turinčius intelekto ar psichikos negalią. Televiziją kaip pagrindinį informacijos šaltinį dažniau nurodė žmonės turintys psichikos, vidaus organų ar regos negalias, interneto naujienų portalus – klausos ar vidaus organų negalias turintys žmonės, socialinius tinklus dažniau nurodė judėjimo negalią turintys žmonės, radiją – regos negalią, o socialinius darbuotojus – intelekto negalią turintys žmonės.

Ar Jūs suprantate pateikiamą informaciją apie ekstremaliąsias situacijas?

■ Taip ■ Ne ■ Nežinau

Ar pateikiama informacija Jums yra pritaikyta (pvz., yra titravimas, tekstas įgarsintas, išverstas į gestų kalbą, tekstas pateiktas lengvai suprantama kalba ar pritaikytas silpnaregiams)?

■ Pritaikyta ■ Nepritaikyta ■ Nėra poreikio

Klausos negalią turintys žmonės dažniau nurodė, kad jie tokios informacijos nesupranta. Yra kelios grupės, kurioms informacija apie ekstremaliąsias situacijas buvo prasčiau pritaikyta – kad informacija jiems nepritaikyta manė trečdalis turinčių klausos negalią bei ketvirtadalis turinčių regos ar intelekto negalią.

Ar žinotumėte kaip elgtis stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

Visi gyventojai

	40% Evakuacijos atveju (gyventojų perkėlimas į saugesnę vietovę)	44%
	39% Karo pavojaus atveju (šaudymo, sprogimų metu)	40%
	33% Astravo atominės elektrinės avarijos atveju	37%
	72% Gaisro atveju	71%
	57% Stipraus vėjo (viesulo) metu	63%
	44% Potvynio atveju	51%

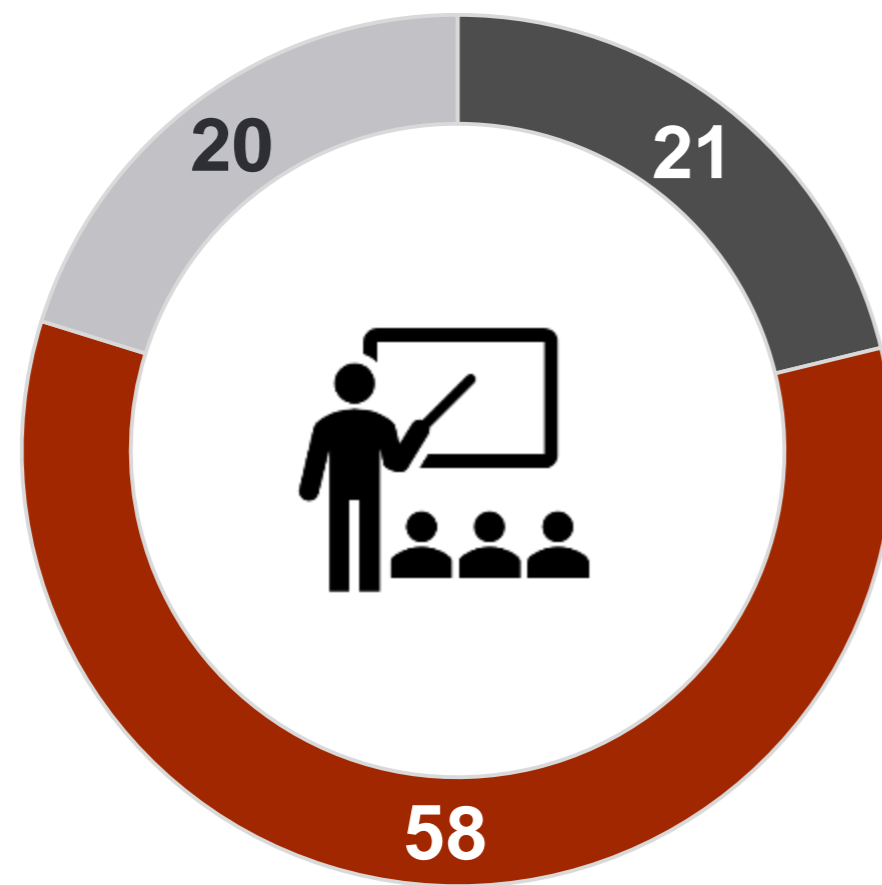
Mažesnių miestelių bei kaimų gyventojai prasčiau vertino savo žinias apie pasiruošimą konkrečioms nelaimėms, ypač kaip reikėtų elgtis karo atveju. Palyginti su kitais, optimistiškiau savo žinias apie pasiruošimą ekstremalioms situacijoms vertino žmonės turintys regos negalią, o turintys psichikos negalią savo žinias vertino prasčiausiai.

Ar Jūs ką nors padarėte, kad apsaugotumėte savo artimuosius ir savo turta stichinių ar žmogaus sukeltų nelaimių metu?

		Visi gyventojai
	54% Turi būtiniausių atsargų 72 val. (maisto, vandens, vaistų, higienos priemonių)	50%
	55% Namuose turi įsirengę autonominius dūmų detektorius	49%
	34% Turi jodo tablečių	30%
	24% Namuose turi rūsį pritaikytą slėptuvei	29%
	32% Turi namuose dujokaukę, respiratorių ar vatos ir marlės raiščiams pasiruošti	29%
	27% Turi namuose gesintuvą	28%
	16% Turi pasiruošę išvykimo krepšį su būtiniausiais daiktais	18%
	15% Turi pasirengę veiksmų planą kaip elgsis nelaimės atveju	15%

Mažesnių miestelių bei kaimų gyventojai dažniau nurodė turintys būtiniausių atsargų, tačiau rečiau turi susiruošę išvykimo krepšį ar pasirengę veiksmų planą. Palyginti su kitais, žmonės su klausos negalia dažniau turi pasiruošę išvykimo krepšį, vyresni žmonės bei gyvenantys kaimo vietovėse dažniau nurodė, kad turi autonominį dūmų detektorių ar būtiniausių atsargų 72 valandoms.

Ar kada nors dalyvavote mokymuose kaip elgtis ekstremaliosios situacijos metu?

■ Taip

■ Ne

■ Nežinojau, kad tokie mokymai vyksta

Dalyvavę mokymuose:

- ✓ Patys **aktyviau ieškojo** informacijos apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms.
- ✓ Daug dažniau **teigė žinantys** kaip elgtis konkrečios grėsmės atveju.
- ✓ Daug dažniau **ėmėsi konkrečių veiksmų**, kad apsaugotų patys ir apsaugotų savo šeimos turtą.

Palyginti su kitais, dažniau tokiuose mokymuose dalyvavo žmonės gyvenantys globos institucijose bei turintys psichinę negalią. Rečiausiai mokymuose dalyvavo jauniausi (iki 30 m.) bei didmiesčiuose gyvenantys respondentai, taip pat turintieji klausos negalią.

**ESAME-KOMANDA.
TURIME PLANA.**